

ORGANISATIONAL PROFILE

HELP INSTITUTE FOR NATURAL DEVELOPMENT (HIND) NEKNOOR

Address:

Near of Shri Guru Bankatswami Temple, At. Post. Neknoor, Block & Dist. Beed, 431125 (Maharashtra)

General Information:

Full name of	HELP INSTITUTE FOR NATURAL DEVELOPMENT
organisation	(HIND) NEKNOOR
State/District/Block	Near of Shri Guru Bankatswami Temple, At. Post.
in which headquartered	Neknoor, Block & Dist. Beed, 431125 (Maharashtra)
Year of establishment	17 th March 2008
	1. The Societies registration Act, 1860.
	Reg. No. MHA/225/08
	Date: 17/3/ 2008.
	2. The Bombay Public Trust Act, 1950.
	Reg. No. F-14412
	Date: 07/05/2008.
	3. 12AA(1) (b) (i) of the Income Tax Act,1961.
Registration Details	PN/CIT(Exemp)/Tech/12AA/Pune Reg/599/112/2015-16/2560
(Act & Reg. number)	Date: 10/09/2016.
Date of Registration	4. 80G(5)(vi) of the Income Tax Act, 1961
	PN/CIT(Exempt)/Tech/80G/486/2016-17/6922
	Date: 20/02/2017
	5. PAN - AAATH9401N
	Date: 07/05/2008.
	6. TAN – NSKH01972F
	Date: 23/04/2011.
	7. NITI YAOG- MH/2018/0195926
Type of Organisation	Non Government Organisation (NGO)

Contact Information:

Registered Address	At. Post. Neknoor, Tal.& Dist. Beed. Pin-431125				
Head Office Address	Near of Shri Guru Bankatswami Temple, At. Post.				
	Neknoor, Block & Dist. Beed, 431125 (Maharashtra)				
Phone Nos/ Mob. Nos.	+91 9850523969; +91 9860328322, +91 9421275269.				
Fax					
E-mail	hindnkr@gmail.com				
Website	www.hindngo.org				
Name of Contact	Sanjay Dnyanoba Shinde				
person					
Designation	Secretary				
Email	hindnkr@gmail.com; sanju6577shinde@yahoo.co.in				
Phone number/ Mob.	+91 9850523969; 9860328322				
No.					

Organisational Vision Mission & Objectives

VISION

To be the catalyst for transformation of the present generation into the Self reliant community starving towards the sustainable all inclusive rural and urban development through democratic, secular, humanistic, gender balanced, environment sensitive approach with complete commitment to the national and international policies and conventions.

MISSION

HIND's Mission is to create enabling conditions for sustainable development based on livelihood, education, health, agriculture marketing, food security; for rural and urban communities, particularly poor rural families, disadvantaged sections of the society, children, and women.

Objectives

- a. To work for Natural Resources Management (NRM) in rural and urban areas with the participation of the community members.
- b. Awareness amongst the community members towards different development approaches, present conditions, policies.
- c. To make available the opportunities of education for boys and girls including tribal, physically challenged and poorest of poor student.
- d. To make available the health facilities for the basic health in the remote and rural areas and linking with the government health schemes.
- e. To organize the different trainings and personality development programmes for rural youths.
- f. To be part of the rehabilitation efforts by government and other agencies for the disaster affected families.

Governance and organisational structure

Name of Chief Executive/ Functionary	Sanjay Dnyanoba Shinde				
Date of Appointment	17 th March 2008				
Is s/he member of any network- govt. or	1. Jalyukta Shivar Abhiyan Committee Beed				
otherwise; if yes, names	Block.				
	2. AFARM Pune.				
Chief Executive's Contact Details	At. Post. Neknoor, Tal.& Dist. Beed. Pin-431125				
Phone Nos	+91 9850523969				
Email	hindnkr@gmail.com				

Details of Executive Committee of Organisation

Sr.	Name	Age	Designation	Occupation	Qualification	Experie	Area of
no.						nce	expertise
						(Yrs.)	
1	Dr.Sarvadnya Vijakumar Sunderrao	63	President	Pensioner (Talathi)	B. sc, DSW	25	Revenue
2	Doibale Jyoti Babarao	33	Vice President	Social Work	MSW	8	Women Empowermen t
3	Shinde Sanjay Dnyanoba	35	Secretary	Social Work	MSW	13	Watershed Project
4	Patil Prakash Shriniwas	60	Member	Pensioner (Professor)	MSW	29	Training
5	Deshpande Archana Padmakar	27	Member	Housewife	ВА	-	-
6	Ghumare Vaishali Vasantrao	26	Member	Coaching	ВА	-	Coaching Class
7	Sarvadnya Yogesh Vijaykumar	38	Member	Business	B. sc	-	-

Details of Human Resources with Organization

Sr. no	Name	Age	Designation	Qualification	Experi ence (Yrs.)	Area of expert	Whether Fulltime/ part-time			
Α	Technical Staff (Engin			1	·	ion expert)				
1	Parsuram Kamlakar Kulkarni	36	Technical Officer	B. Tech Agriculture Engineer	13	Watershed Projects	Part time			
2	Shamsundar Vamanrao Rote	45	Technical Officer	D.C.E	16	Watershed Projects	Fulltime			
3	Ganesh Laximan Jadhav	27	Agri Expert	Agri D. & BA	-		Part time			
4	Sachin Bhanudas Thorat	32	Livelihood Expert	D.D.M. & AH	7	Livelihood	Part time			
В	Community Developm	nent Ex	 kperts (Graduat	⊥ es / post graduat	es in Soci	⊥ al Work)				
1	Sanjay Dnyanoba Shinde	35	Project Coordinator	MSW	14	Women Empowerm ent	Fulltime			
2	Jyoti Babarao Doibale	33	SHG Expert	MSW	10	Women Empowerm ent	Part time			
3	Sandipan Haribhau Maske	42	Community Organiser	ВА	1	Watershed Projects	Fulltime			
4	Sanjivani Sahebrao Shelke	34	Health Promoter	BA & ANMA	5	Hospital	Part time			
5	Suresh Laximan Jadhav	25	Documentar y	MJ	4		Fulltime			
6	Swapnil Mohanrao Jadhav	24	Account Officer		5		Fulltime			

WORK DETAILS: AREA, PROJECT, ACTIVITY & FUNDING AGENCY

Sr.	Project	Activity	Period	Involved	Funding Agency
No.				No. Village	
1	Woman Empowerment	SHG Formation	2008- 2010	5	Local Contribution
2	Farmers Capacity Building Project	Training	2009-2016	5	Local Contribution
3	Integrated Watershed Management Project	DPR Preparation	2011-2015 Completed	72	Agri. Dept. Govt. Of Maharashtra.
4	Organic Farming Project	Awareness	2014- 2016	3	AFARM, Pune.
5	Integrated Watershed Management Project	Project Training	2014-2016	7	Agri. Dept. Govt. Of Maharashtra.
6	Joint Liability Group Formation	Formation & Strengthening	2014-2017	20	Local Contribution
7	Water Conservation Project	Implementation	2015- 2018 Completed	2	Bajaj Auto Ltd. Pune.
8	MGNREGS	Promotion	2016-2017	3	AFARM, Pune & Manavlok Sansth Ambajogai.

Annual Turnover

Year- 2017-18 (In lac): 48.27

Sanjay D. Shinde Secretary,

De-siltation Campaign Operational Report

Support: Maharashtra Govt. & Manavalok Sanstha Ambajogai Implementing Ngo: Help Institute For Natural Development (HIND) Neknoor

Maharashtra is having more dams and irrigational storages among other states. In the state due to mud, sand and other reasons the dam's storage will be reducing every year. It results in to its storage capacity. The mud stored in the dam area is more useful to improve the fertility of the crops. By knowing these facts state government has raised a campaign for removal of such mud from the dams. Government of Maharashtra has passed a resolution on May 6, 2017 in this regard. This resolution mentioned that the dam with catchment of 250 hectare having an average of 5.18 Lacs tones mud storage. For the removal of such storage mud an order were passed and four years target were given to accomplish the task.

For the implementation of de-siltation campaign the priority and rights were given to farmers, gram panchayat and non government organizations. For the removal of mud the cost on fuel consumption estimated 11.90 Rs. per square feet. For the machine, transportation and mud spreading expenditures were bare by the farmer its own. The executive body of HIND was decided to participate and execute this campaign in their field villages.

On 19.2.2018 a meeting was called at Mahavlok Sanstha, Ambejogai, Beed to implement this campaign. In the presence of Mr. Amit Chandra, Tata Trust, Mumbai, Mr. Nimeshbhai, Caring Foundation, and Mr. Aniketji Lohiya, Executive of Manavlok Sanstha an orientation session were conducted and execution road map were finalized with partner organizations.

Hon. Dwarkadasji Lohiya (Babuji) founder of Manavlok Sanstha has mainly emphasized that how we can benefit the marginal and small farmers. He further expects that the organization has given priorities and extend all possible supports to such farmers. The Caring foundation has given administrative and machine operational expenses to the implementing agencies. The removal mud will be transport and spread in the field by the expected beneficiary farmers.

Planning: The HIND sanstha has applied online for an implementation of de-siltation drive in 6 ponds. The HIND sanstha received order for technical and administration of de-siltation drive in four ponds.

Sr. No.	Name of Village	No. of Tank	Govt. Departme nt	Tech. Sanction No. & Date	Administrati ve . Sanction No. & Date	Tech. Sanction No. & Date	Silt Quanti ty (Cum)	Amoun t (Rs.)
1	Neknoor	Neknoor P.T.4	Water Resource dept.	Date: 2.03.2018 No. 92	Date: 16.3.18 No. 424	Date:.23.3. 2018 No. 01	3000	35760
2	Yellmb	Yellmb P.T.3	Water Resource dept.	Date: 2.03.2018 No. 88	Date: 16.3.18 No. 424	Date:.23.3. 2018 No. 01	5150	61388
3	Ambilwadg aon	Ambilwad gaon P.T.2	Water Resource dept.	Date: 2.03.2018 No. 91	Date: 16.3.18 No. 424	Date:.23.3. 2018 No. 01	2500	29800
4	Neknoor	Neknoor P.T. (Pankul)	Water Resource dept.	Date: 13.4.2018n No. 24	Date: 26.4.2018 No. 788	Date:.7.05. 2018 No. 07	11902	141872
ekUN	Na	4	2				22552	268820

Implementation:

The HIND sansatha has get the technical support from the Sub-Divisional irrigation office, Beed removing the silt from three ponds and one tank. In the beginning Neknoor's ponds were selected for the de-siltation, in which four farmers were actively participated

for the transport of mud. But, due to less mud in the ponds, only two farmers were able to transport the removed mud.

Afterwards we removed the mud from four ponds of Nekooor, Yelamb, and Ambilwadgaon. We used three JCB machines and removed total 22548 square feet mud. About 19 farmer's 18 hectare land were converted into fertile land. The water storage capacity of such land is increased upto 22.43 percent. The farmers who participated and spread the mud

in their field were uncultivated waste land prior to the de-siltation campaign. Total 559 hours JCB machine were worked and about 8053 tractor trolly mud were removed. The

de-siltation drive were held during 2 April 2018 to 1 June 2018.

The table shows an estimated cost and the details about the removal of mud

Sr. No.	Name of Village & Tank No.	JCB Hours	No. of Tractor Trolies	Silt Quantity (Cum m)	No. of Farmers	Fuel Expenditure	Water Storage Capacity (TCM)
1	Neknoor P.T.4	76	1029	2881.20	2	33972	2.88
2	Yellmb P.T.3	93	1362	3309.60	2	27654	3.30
3	Ambilwadgaon P.T.2	67	1012	2833.60	2	38275	2.83
4	Neknoor P.T. (Pankul)	333	4830	13524.00	13	139034	13.52
Tota	4	569	8233	22548.40	19	238935	22.54

Achievements:

The objectives of the de-siltation campaign are "to increase the storage capacity of the ponds, tank and convert the unused, uncultivable land into fertile land". To accomplish the objective of the said drive, the honorable Collector of Beed district Mr. M.D. Singh Sir, Executive of Manavlok sanstha, Mr. Aniketji Lohiya, Sub-Divisional Officer, Irrigation Dept. Mr. Vikas Mane Sir, Tahsildar Beed, and other concern authorities were extend their all possible support and guide us for this. Due to their timely visit at the de-siltation sites, we are achieved the success and complete the task within limited resources.

- From the removal of 22548 sq. feet. mud from four ponds, we are able to increase the water storage capacity up to 22.55 T.C.M.
- About 19 farmers will get benefits and their 18 hectares of unused land were convert into fertile land. In which 5 hectares land were unused, now it is used to get the crop such as Soyabeen, Cotton and Bajari. The 9 hectares of land has changed the crop pattern, previously such land were used to cultivate Piwali and Bajari, now it used for the cultivation of Cotton, Soyabeen and Vegetables.
- The water storage of Neknoor pond is increased and it helps to increase the water level of nearby wells, bore wells. It helps to farmer for getting two crops in a year. The storage capacity is increased till 13.52 TMC, and water level of around 2.5 kilometer fringe areas will be increased
- ➤ In 9 hectares of area, the farmers are getting vegetables as cash crops; it will help them to change their socio-economic status.

Work experience

We are working with government authorities in Beed, Jalna and Aurangabad districts. But, due to less resource we are not able to use our potential in real sense. The people's participation and lack of resources, these are the main hurdles we overcome due to people cooperation and active participations. We gets lots of inputs and also get the technical support during this tenure.

दिलासा | गाळमुक्त धरणामुळे नेकनूर, अंबिल वडगाव व येळंबच्या १७ शेतकऱ्यांची जमीन सुपीक

बालाघाटावर आधी पिकत नव्हते हुलगे; आता कपाशी, बाजरी डौलात

प्रतिनिधी । बीड

उन्हाळ्यातील दीड महिन्यात चार पाझर तलावांतून आठ हजार ट्रॅक्टर ट्रॉलीमधून बाहण्यात आलेला २४ हजार घनमीटर गाळ तीन गावांतील १७ शेतकऱ्यांनी नेल्याने या शेतकऱ्यांची जमीन सुपीक झाली आहे. खडकाळ माळरान जिमनीवर आधी हुल्योही पिकत नव्हते त्याच जिमनीत केवळ गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार या शासनाच्या अभियानामुळे बाजरीसह कपाशीचे पीक आता डोलू लागले आहे. विशेष म्हणजे खरिपातच काही पिकत नव्हते, आता रब्बी हंगामाचीही शास्वती आली आहे.

तालुक्यातील बालाघाटावरील नेकन्र, ॲबिल वडगाव व येळंब या तीन गावात पूर्वी माळरानावरील खडकाळ जिमनीत शेतकरी खरीप हंगामात बाजरी, त्र, सोयाबीन किंवा कापुस ही पिके घेतली जायची, तेव्हा शेतकऱ्यांचे एकरी उत्पादन दोन विवंटलपेक्षा जास्त होत नसे. साधे हलगेसुद्धा येत नसत. जमीन सुपीक नसल्याने शेतकऱ्यांच्या पदरात कमी पीक येत होते. या तीन गावांतील परिस्थिती शेतकऱ्यांसोवत सधारण्यासाठी नेकन्र येथील हिंद संस्थेने पढ़ाकार घेतला. शासनाच्या मदतीने बैठका घेऊन गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार या अभियानाचे फायदे शेतकऱ्यांना समजून सांगण्यात आले. त्यामुळे या अभियानात

चार तलावांतून २४ हजार घनमीटर काढलेला गाळ शेतकऱ्यांनी टाकला शेतात

गाळ काढल्याने नेकनूर परिसरातील तलावांत मूबलक पाणी साठले आहे. दुसऱ्या छायाचित्रात सुपीक झालेल्या जिमनीत आलेले पीक.

सतरा शेतकऱ्यांची जमीन सुपीक

बालाघाटावरील संतोष महादेव शिंदे, संदीपान शिंदे, धनंजय लोंढे, लक्ष्मण जाधव, रामभाऊ भगवान जाधव, धर्मराज काळे, उद्धव काळे, नवनाथ शिंदे, अंगद काळे, मोतीराम लोंढे, धनराज इंगोले, बाजीराव राऊत, जगन्नाथ जरे, लिंबाजी कदम, विलास कापसे, महादेव शिंदे, अनंता जाधव या शेतकऱ्यांची १५ हेक्टर जमीन सुपीक झाली.

जवळपास ५० शेतकरी तयार झाले. त्यानंतर हिंद संस्थेने क्रमवारीनुसार जिल्हाधिकारी एम. डी. सिंह व अंबाजोगाई येथील मानवलोक संस्थेच्या सहकार्याने अभियान राववण्याचे ठरले. तालुक्यातील नेकन्र येथील चौथ्या क्रमांकाचा

रब्बी हंगामाची हमी

तीन गावांत यापूर्वी माळरान जिमनीवर खरिपाचीच पिके चांगली येत नव्हती. त्या ठिकाणी जमीन सुपीक झाल्याने शेतकऱ्यांना रब्बी पिकांची शाश्वती आलेली आहे. त्यामुळे शेतकरी आता गहू, ज्वारी, हरभरा ही पिके, भाजीपाला घेणार आहेत.

पूर्वी हुलगेही येत नव्हते

नेकनूर येथे माझ्या शेतात पूर्वी हुलगे येत नव्हते. आता शेतात गाळ टाकण्यात आल्याने कपाशीचे पीक चांगले आले आहे. यंदा एका कपाशीच्या बॅगला सात क्विंटल उतारा येईल असा अंदाज आहे. तलावातील गाळामुळे आज साडेतीन फुटांपर्यंत कपाशीचे पीक आले आहे. संयीपन शिंदे, शेतकी केकत

पाझर तलाव, नेकनुर पाणकुळ मानवलोक संस्थेने सुरुवातीला पाझर तलाव, अंबिल बडगाव येथील पाझर तलाव क्रमांक तीन व संस्थेने भाड्याने तीन जेसीबी घेऊन वेळंब येथील पाझर तलाव क्रमांक तलावाचा गाळ काढायला सुरुवात तीन या चार तलावांतील गाळ केली. हे पाहून जिल्हाधिकारी काढण्यासाठी एप्रिल व मे २०१८ कार्यालयाने चार जेसीबीचा अंदाजे दरम्यान दीड महिन्याच्या काळात दीड लाखाचा इंधन खर्च दिला.

योजनेमुळे झाला कायापालट

शासकीय योजनांची माहिती जनसामान्यांपर्यंत जर अधिकान्यांनी योग्य पद्धतीने वेळेत पोहोचवली तर त्या ठिकाणी मोठा बदल घडून येतो हे आम्हाला या अभियानातून कळले आहे. शासकीय यंत्रणा व उत्साही कार्यकर्ते यांनी स्वयंप्रेरणेने सहभाग घेतल्याने हा कायापालट दिसून येत आहे.

त्यामुळे चार तलावांतील एकूण आठ हजार ट्रॅक्टर ट्रॉलीमधून २४ हजार घनमीटर गाळ बाहेर काढून तो तीन गावांतील १७ शेतकऱ्यांना वाटप करण्यात आला. त्यामुळे या चारही तलावांतील पाण्याची साठवण क्षमता २६ टीसीएमने वाढली.

News

रिपोर्टर"

Thursday 03-05-2018

नेकनूर आणि परिसरातील तलाव होणार गाळमुक्त

नेकनूर (रिपोर्टर):-गाळमुक्त धरण व गाळयुक्त शिवार ही योजना बीड जिल्ह्यात चांगली राबविली जात आहे. यामधे शासन आणि अशासकीय संस्था यांनी एकत्रित येवून बीड जिल्ह्यतील तलावातील गाळ उपसन्याचा स्तुत्य उपक्रम हाती घेतलेला आहे. यामधे ग्रामपंचायतीचे योगदान चांगले दिस्नुन येत आहे.

नेकनूर, येळंब येथे हिंद संस्था महाराष्ट्र शासन व मानवलोक संस्था अंबाजोगाई यांच्या संयुक्त विद्यमाने तलावातील गाळकाढून शेतक-यांना देणे सुरु आहे. हिंद संस्थेने पुढाकार घेवून एका तलावातील पूर्णपणे गाळ उपसा केलेला आहे व अनखी दोन तलावातील गाळ काढने सुरु आहे. त्यासाठी हिंद संस्थेस मानवलोकने महिंद्रा अँड महिंद्रा कंपनीचे मशीन दिलेले आहे. हिंदने एकूण ५ हजार घनमीटर गाळ उपसा के लेला आहे त्यामुळे एकुण ३ हे. जमीन गाळयुक्त म्हणजेच स्पिक झालेली आहे व टीसीएम पानीसाठा वाढणार आहे. शेती शेतकरी आणि पाणी यासाठी नियमित पुढे होवून काम करणारी संस्था म्हणून हिंदची ओळख आहे. तसेच शासनाच्या नव नवीन योजना लाभधारकानां मिळवून देण्याचे काम संस्था करत असते. संस्थेचे जलयुक्त शिवार सारख्या महत्वकांशी योजनेत मोठे योगदान आहे. विविध योजना, अभियान व प्रकल्प राबविन्यासाठी संस्थेचे अध्यक्ष विजयकुमार सर्वज्ञ, सचिव संजय शिंदे व प्रतिनिधी संदिपान मरके, लक्ष्मण जाधव, श्यामसुंदर रोटे, सुरेश जाधव, युवराज शिंदे, आशोक कानडे, दिलीप शिंदे व विनायक इंगळे हे सतत कार्यरत असतात.

अशोक शिंदे.

नेकन्र्र दिंश-बीड तालुक्यातील नेकन्र्र येथे 'गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार' अभियाना अंतर्गत नेकन्र्र येथे हिंद संस्थेने महाराष्ट्र शासन व मानवलोक संस्थेच्या सहकायीन नेकन्र्र पा.त. ४, नेकन्र्र पा.त. (पणकुळ), अंबीलवङ्गाव पा.त.१ व येळंब पा.त.३ येथील तलावातील गाळ काळ्याचे काम करनेले आहे. हे काम उत्कृष्ट झाल्याणे माळ रानावरील शेत जमीन बहरल्याणे येथील शेतकच्यांचा मोठा प्रश्न मिटला आहे.

नेकनूर परिसरातील चार तलावातील एकूण ८००० हजार ऊंच्या प्रांत काल. यामुळे तलावाचा २६ टीसीएम पाणी साठा वाढला आहे. तसेच एकूण १८ शेतक-यांची १५ हे. शेती सुपिक झालेली आहे. ज्या शेतात बाजरी व कापूस दोन फुटापेक्षा वाढत नल्हते. या योजनेचा लाभ घेतल्यामुळे पिक जोमात आलेले आहे. आमच्यासाठी ही योजना माळाचे बागायत बनविण्यासाठी वरदान ठरली आहे असे संदीपान शिंद म्हणाले.

HEITIETUU H-IIUI -TODUUI

01SEP2018

गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार योजनेमूळे माळराण बहरले

नेकन्स्, दि.१ (प्रतिनिधी):-गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार अभियाना अंतर्गत नेकन्स् येथे हिंद संस्थेने महाराष्ट्र शासन व मानवलोक संस्थेच्या सहकायिन नेकन्स् पा.त. ४, नेकन्स् पा.त. (पणकुळ), अंबीलवडगाव पा.त.२ व येळंब पा.त.३ येथील तलावातील गाळ काढण्याचे काम कलेले आहे. चार तलावातील एकूण ८००० हजार ट्रैक्टर ट्रॉली गाळ काढून शेतक-यांना देण्यात आला. यामुळे तलावाचा २६ टीसीएम पाणी साठा वाढला आहे. तसेच एकूण १८ शेतकऱ्यांची १५ हे. शेती सुपिक झालेली आहे. संदीपान शिंदे सांगतात ज्या शेतात बाजरी व कापुस दोन फुटापेक्षा वाढत

नव्हते.

या योजनेचा लाभ घेतल्यामुळे पिक जोमात आलेले आहे.आमच्यासाठी ही योजना माळाचे बागायत बनविन्यासाठी वरदान ठरल आहे.